

Dolina Dolnej Skawy – obszar Natura 2000

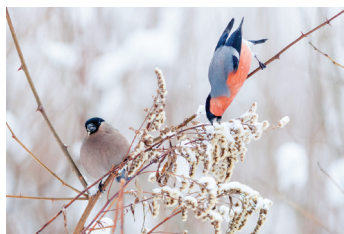

Specyficzne ukształtowanie terenu doliny Skawy oraz zagospodarowanie przez człowieka (stawy rybne) miały wpływ na obecny kształt jej fauny i flory.

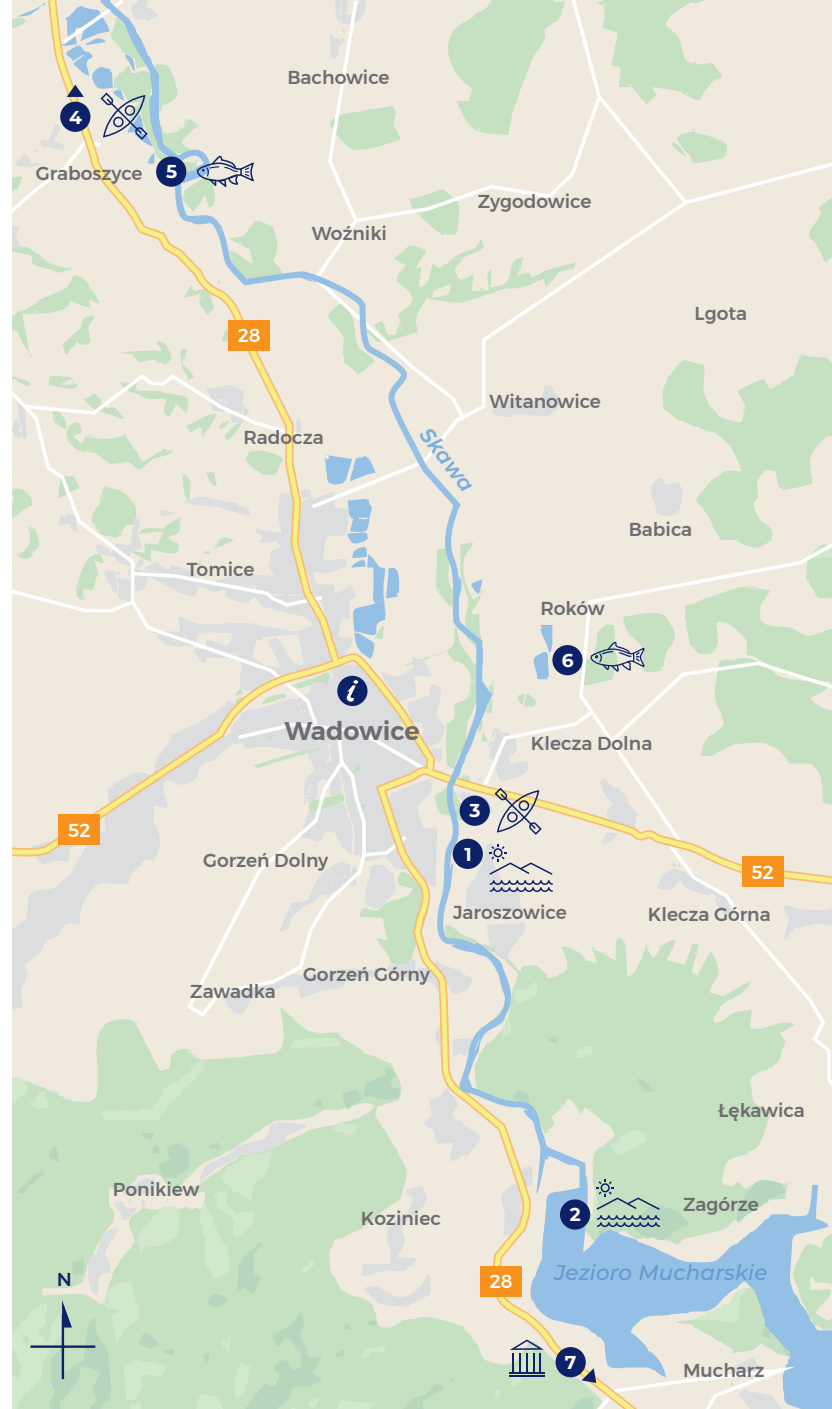
Dzisiaj Dolina Dolnej Skawy jest obszarem chronionym w ramach sieci Natura 2000 (od 2008r.) jako obszar specjalnej ochrony ptaków. Teren objęty ochroną zajmuje obszar 7081,7 ha i leży w Kotlinie Oświęcimskiej oraz na Pogórzu Zachodniobeskidzkim.

Administracyjnie rozciąga się na terytorium siedmiu gmin (Oświęcim, Przeciszów, Babice, Alwernia, Spytkowice, Zator, Wieprz, Tomice, Wadowice) i stanowi fragment doliny Wisły i uchodzącej do niej rzeki Skawy.

Jest jedną z głównych ostoi ptaków wodno-błotnych w południowej Polsce i najważniejszą w Polsce ostoją łągową ślepowrona, krakwy, głowienki, czernicy i rybitwy białowąsiej. W okresie łągowym można tu również spotkać bączka, śmieszka, zausznika, perkoza i podróżniczkę.

Wydawca: Gmina Wadowice
Redakcja: Wydział Obsługi Ruchu Turystycznego
Urząd Miejski w Wadowicach
www.it.wadowice.pl
WADOWICE 2019
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

- 1 Wadowice – Bulwary nad Skawą
- 2 Zapora w Świnnej Porębie
- 3 Kajaki na Skawie + 48 608 093 166, www.kajaki-na-skawie.pl
- 4 Kajaki na Wiśle + 48 668 389 789, www.kajaki-na-wisle.pl
- 5 Łowisko 3 Stawy w Graboszcach, + 48 506 146 777, www.ztw-zator.pl
- 6 Centrum Rekreacji, Smażalnia Ryb w Rokowie + 48 603 823 163, www.rokow.pl
- 7 Muzeum Miejskie Suchoj Beskidzkiej, + 48 33 874 26 05, www.muzeum.sucha-beskidzka.pl

tu wszystko się zaczęło

Z nurtem Skawy

**WOKÓŁ
WADOWIC**

Wadowice to doskonały punkt startowy, od którego można zacząć swoją przygodę w Małopolsce.

Rzeka Skawa

Wadowice, miasto rodzinne Jana Pawła II, jak wiele innych miast w Polsce i Europie zostało ułożone nad rzeką. Skawa to karpacki dopływ Wisły o długości ok. 96 km. Jej źródło to kilka potoków wypływających poniżej Przetęczy Spytkowskiej w Beskidzie Żywieckim, a jej ujście do Wisły znajduje się w okolicy wsi Smolice, położonej pod Zatorem, w Kotlinie Oświęcimskiej.

Dzisiejsza Skawa różni się od tej, która przepływała u początków osadnictwa w jej dolinie. Pierwotna rzeka nie miała jednego głównego strumienia tylko składała się z kilku. Okolniczna ludność wykorzystywała zasoby naturalne doliny Skawy do napełniania stawów rybnych, zasilania młynów, spławu drewna, wikliniarstwa czy połowu ryb. Jednakże starodawna Skawa poprzez rozległe koryto utrudniała komunikację w regionie oraz stanowiła naturalną granicę pomiędzy osadnictwem na Śląsku i w Małopolsce. Jako górską rzeką bywała nieraz kapryśna, czasami występowała z brzegów powodując groźne powodzie i lokalne podtopienia. Co zdarza się do dziś.

Pierwsze próby jej regulacji podjęto pod koniec XIX w. i miały na celu ograniczenie szkód powodziowych i ułatwienie spływu. Od lat 40-tych

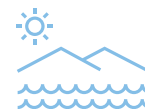
XX w. Skawa jest rzeką o prostym, skanalizowanym korycie. Obecnie wraz z otaczającą ją nadrzeczną przyrodą jest jednym z bogactw Wadowic i okolic. Stanowi raj dla miłośników kajakarstwa, wędkarstwa i przyrodników. Organizacją spływów kajakowych zajmuje się firma **Kajaki na Skawie**, która oferuje zorganizowane spływy dla grup turystycznych po rzekach Skawie i Wiśle, jak i indywidualne wypożyczenie kajaków. Kajaki udostępnia również wypożyczalnia **Kajaki na Wiśle**.

Ci, którzy chcą wypocząć nad brzegiem rzeki w Wadowicach, mogą udać się w okolice mostu drogowego, gdzie znajduje się teren rekreacyjny zwany **Bulwarami nad Skawą**. Każdy znajdzie tam coś dla siebie – jest plac zabaw dla najmłodszych, siłownia na wolnym powietrzu oraz boiska do siatkówki plażowej. W sezonie letnim są tam często organizowane imprezy plenerowe.

• **Kajaki na Skawie** + 48 608 093 166, biuro@kajaki-na-skawie.pl, www.kajaki-na-skawie.pl
• **Kajaki na Wiśle** + 48 668 389 789, biuro@kajaki-na-wisle.pl, www.kajaki-na-wisle.pl

Jezioro Mucharskie Zapora w Świnnej Porębie

Geneza budowy zbiornika wodnego na Skawie sięga początków XX w. Ówczesne władze w Wiedniu planując budowę kanału Dunaj-Wisła-Dniestr przystąpiły najpierw do regulacji rzeki, a następnie do wyboru miejsca budowy zalewu. Rozważano dwie lokalizacje – pierwsza dotyczyła wsi Graboszycy, a druga Świnnej Poręby.

Ostateczną decyzję podjęły władze Polski w 1973 r. wybierając drugą miejscowość na budowę zapory i zbiornika, ale prace ruszyły dopiero w 1986 r. Jezioro Mucharskie zlokalizowane jest na Skawie w Województwie Małopolskim na granicy powiatów wadowickiego i suskiego.

Swoim zasięgiem obejmuje gminy: Mucharz, Stryszów i Zembrzyce. Zapora znajduje się w miejscowości Świnna Poręba, ok. 6 km na południe od Wadowic, jadąc drogą krajową nr 28 w kierunku Suchej Beskidzkiej. Zalew posiada bardzo urozmaiconą linię brzegową i rozciąga się na długości ok. 11 km. Pierwotnie zaprojektowano go głównie jako zbiornik wody pitnej dla aglomeracji śląskiej. Aktualnie jego funkcje to przede wszystkim ochrona przed powodzią doliny Skawy i Wisły (w tym Krakowa), produkcja energii odnawialnej, hodowla narybku w ośrodku zarybieniowym oraz miejsce

Muzeum Miejskie Suchej Beskidzkiej
ul. Zamkowa 1, 34-200 Sucha Beskidzka, +48 33 874 26 05,
muzeum@sucha-beskidzka.pl, www.muzeum.sucha-beskidzka.pl

rekreacji o malowniczych walorach krajobrazowych. Zbiornik ma pojemność 161 mln m³ i zajmuje obszar o powierzchni 1035 ha. Maksymalna wysokość zapory to 54 m, a jej długość to 604 m. Podobnie jak zapory w Czorsztynie i w Solinie zostanie udostępniona zwiedzającym. Obiekt jest zarządzany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Obszar zalewu znajdujący się obecnie pod wodą został wcześniej objęty wieloletnimi badaniami archeologicznymi i historycznymi. Ich wyniki można oglądać na stałej wystawie historyczno-archeologicznej w Muzeum Miejskim Suchej Beskidzkiej. Ekspozycja ukazuje skalę osadnictwa człowieka w dolinie górnej i środkowej Skawy od prehistorii aż po średniowiecze. Przedstawiono na niej klimat, faunę i florę, epoki i ważniejsze kultury archeologiczne, technologie, wizerzenia oraz sztukę, które są temem dla prezentowanych artefaktów z prac wykopaliskowych.

Magiczne zakątki rzeki Skawy wokół Zbiornika Świnna Poręba prezentuje film *Z nurtem życia*. Więcej informacji o realizacji filmu na stronie znurtemzycia.pl

Rybołówstwo i stawy

Nadrzeczne tereny rzeki Skawy oraz jej dopływów od średniowiecza były miejscem, w którym zakładano stawy rybne. Pierwotnie były to „sadzawki” czyli zbiorniki powstałe w wyrobiskach ziemnych. Rozwój chowu i hodowli ryb Nadskawie zawdzięcza lokalnym księżętom z Oświęcimia i Zatora oraz miejscowej szlachcie. Stawy zasilano wodą pochodzącą ze Skawy i jej dopływów np. Choczenki.

Zachowane do dziś zbiorniki wodne to żywe dziedzictwo przeszłości Doliny Skawy. Największy kompleks stawów znajduje się w sąsiedztwie Zatora. W okolicy Wadowic są stawy, które dawniej nazywano Barwałdzkimi, dziś ul. Podstawie. W sąsiedniej miejscowości Tomice znajdują się kolejne: Łowisko, Młyński, Bagieniec i inne, które są odpowiednikami tych istniejących już w XVI stuleciu. Rozwój gospodarki rybackiej w okolicy nastąpił w 2 połowie XIX w. wraz z rozwojem gospodarczym Galicji, prowincji Austro-Węgier.

W pobliskich Tomicach A. Gostkowski wniósł wkład w hodowlę rasy „karpia galicyjskiego”, którego dziś znamy pod nazwą „karpia królewskiego”. Dzięki nowoczesnemu gospodarstwu rybackiemu karp zyskał sławę na targach krajowych i na europejskim

rynku rybnym. Dziś kompleks stawów rybnych nad Skawą ma różnych właścicieli. Hodowla karpia oraz innych gatunków ryb jest prowadzona w kilku prywatnych stawach o różnicowanej powierzchni. Istnieje możliwość łowienia ryb również w Skawie oraz w Jeziorze Mucharskim pod warunkiem posiadania karty wędkarskiej.

Gatunki ryb występujących w Skawie to: kleń, szczupak, sandacz, brzana, jaź, świnka, pstrąg potokowy, pstrąg tęczy, lipień, leszcz.

W okolicznych stawach hoduje się następujące gatunki: karp, amur, jesiotr, sandacz, sum, pstrąg, szczupak, okoń, leszcz, lin, karaś i płóc.

• **Centrum Rekreacji, Smażalnia Ryb w Rokowie**
+48 603 823 163, rekreacja@o2.pl, www.rokow.pl
• **Łowisko 3 Stawy w Graboszycach** +48 506 146 777, www.ztw-zator.pl